

eoss-conf.com

ISSUE
Nº62

EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

2ND INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE

SCIENTIFIC RESEARCH:
EMERGING THEORIES
AND PRACTICAL
BREAKTHROUGHS

NOVEMBER 17-19, 2025, EDINBURGH, SCOTLAND

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

Proceedings of the 2nd International Scientific
and Practical Conference
**"Scientific Research: Emerging Theories and
Practical Breakthroughs"**
November 17-19, 2025
Edinburgh, Scotland

Collection of Scientific Papers

Edinburgh, 2025

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Research: Emerging Theories and Practical Breakthroughs» (November 17-19, 2025, Edinburgh, Scotland). European Open Science Space, 2025. 393 p.

ISBN 979-8-89704-972-1 (series)

DOI 10.70286/EOSS-17.11.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №566 dated 16.06.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-972-1 (series)

<i>М'якина О.В., Усенко С.Г., Дяченко М.С., М'якина Д.О.</i> ЛІТНІ ЛЮДИ І СОН: РЕАЛІЇ НА ТЛІ ВИПРОБУВАНЬ ВІЙНОЮ.....	235
<i>Sukhonosov R., Tereshchenko A., Skrypnyk V., Halycha M.</i> CONSEQUENCES AND IMPACT OF SURGICAL MENOPAUSE ON THE CARDIOVASCULAR SYSTEM.....	244
<i>Велієва Л., Піга А.</i> DAMAGE CONTROL SURGERY (DCS) — СУЧАСНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ ВИБУХОВОЇ ТРАВМИ ЖИВОТА.....	246
<i>Гнідаш Я.В., Пасічник В.О., Марченко А.С.</i> ПОРУШЕННЯ СЛУХУ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ НЕЙРОПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ.....	247
<u>Section: Military affairs and national security</u>	
<i>Мойко О.О., Шевченко В.В., Міхтєєв Д.Д., Островерхий В.І.</i> ІСТОРІЯ ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ В УМОВАХ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ.....	251
<i>Мойко О.О., Гаєвський Є.О., Шевченко В.В., Калякін С.В.</i> ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ.....	253
<i>Курсик О.В.</i> ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	254
<u>Section: Pedagogy, Philology and Linguistics</u>	
<i>Хлівнюк М., Шуляк Т., Хлівнюк Ю.</i> ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ У ЛЦЕЇ.....	258
<i>Bliashevskа A., Shevchuk M., Rulinska V.</i> THE FORMATION OF NATIONAL CONSCIOUSNESS IN SCHOOLCHILDREN.....	262

перейшов у сепсис та перитоніт 4 хворих (33,3%). У 2 групі ускладнення були лише у треті людей - 5 хворих (33,3%) та це склали інтраабдомінальні абцеси. Сепсису та перитоніту не було. Для лікування абдомінальних інфекцій та абдомінального компартмент синдрому ми використали у першій групі damage control тактику - що мало успіх та дало позитивний ефект на виживання хворих.

Висновки. Damage control surgery - це ефективний, сучасний метод, який має дуже велику кількість переваг та сприяє виживанню тяжких пацієнтів з тяжкими вибуховими травмами живота та сприяє ліквідуванню навіть наслідків ускладнень оперативних втручань, а саме екстреної лапаротомії. Це є методом вибору, має меншу кількість ускладнень (на 46,67%) та меншу летальність та менше тривалість хірургічного втручання.

ПОРУШЕННЯ СНУ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ НЕЙРОПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ

Гнідаш Яна Вадимівна

здобувачка вищої освіти 6 курсу

Пасічник Вероніка Олександрівна

здобувачка вищої освіти 6 курсу

Марченко Анастасія Сергіївна

PhD, асистент

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Харківський національний медичний університет, Україна

Сон є одним із базових біопсихологічних процесів, що забезпечує відновлення фізичних і психічних ресурсів організму. Порухення структури та тривалості сну розглядається сучасною наукою як один із ключових факторів ризику виникнення нейропсихічних розладів. У контексті психології здоров'я, сон виконує функцію інтеграції когнітивних, емоційних і поведінкових компонентів особистості, забезпечуючи її адаптивність до навколишнього середовища. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (WHO, 2023), понад 40% людей у світі мають труднощі із засинанням або пробудженням, а майже 20% страждають на хронічну інсомнію. [1]

Нормальний сон є результатом складної взаємодії нервової, ендокринної та психічної систем. Хронічна нестача або фрагментований сон порушують роботу лімбічної системи, кори головного мозку та нейромедіаторного балансу. Це, у свою чергу, призводить до емоційної нестабільності, зниження уваги, імпульсивності та когнітивних спотворень. Дослідження останніх років (Walker, 2019; Krueger, 2021) доводять, що навіть короткочасне позбавлення сну підвищує ризик розвитку депресії, тривожних і обсесивно-компульсивних розладів. [2]

Таблиця 1. Зв'язок між порушенням сну та психологічними наслідками (за результатами узагальнення сучасних досліджень)

Тип порушення сну	Основні прояви	Потенційні наслідки для психіки
Інсомнія	Труднощі засинання, поверхневий сон	Тривожні розлади, депресія, емоційна виснаженість
Апноє сну	Зупинки дихання під час сну	Когнітивні порушення, головні болі, дратівливість
Гіперсомнія	Надмірна сонливість удень	Зниження мотивації, апатія, соціальна ізоляція
Парасомнії	Нічні кошмари, лунатизм	Страхи, емоційна напруга, дезорієнтація

Особливої уваги заслуговує взаємозв'язок між інсомнією та афективними станами. Недостатній або неякісний сон змінює активність серотонінергічної системи, що проявляється у зниженні настрою, підвищеній дратівливості та порушенні мотиваційної сфери. Психологічні механізми, що підтримують цей стан, включають румінації, гіперконтроль, страх перед сном і тривожні очікування. Таким чином формується замкнене коло: емоційна напруга погіршує сон, а нестача сну — посилює емоційну дестабілізацію. [3, с.505]

Не менш важливо розглядати роль соціально-психологічних чинників. Порушення режиму сну часто спостерігається у людей, що перебувають у стані хронічного стресу, переживають втрату, емоційне вигорання або надмірну інформативну перевантаженість. У підлітків та молоді спостерігається феномен «соціального джетлагу» — зсуву циркадних ритмів через використання гаджетів та пізній час засинання. Це створює передумови для когнітивної втоми, зниження навчальної успішності, формування тривожних розладів і депресивних симптомів. Психологічна профілактика порушень сну передбачає розвиток навичок саморегуляції, управління емоційними станами, дотримання гігієни сну та когнітивно-поведінкову корекцію дисфункціональних переконань щодо сну. У практиці психологічного консультування ефективними виявилися методи майндфулнесу, дихальні техніки, тілесно-орієнтовані вправи та ведення щоденника сну. [4, с.45]

Порушення сну — це не лише медична чи психологічна проблема, а симптом епохи перенавантаження інформацією. Люди дедалі частіше втрачають контакт із власними біологічними ритмами, підмінюючи природні сигнали організму сповіщеннями гаджетів, робочими дедлайнами та безкінечним споживанням контенту. У цьому контексті профілактика розладів сну стає не лише індивідуальним завданням, а й соціальною потребою — елементом культури турботи про психічне здоров'я.

Рис.1 Модель взаємозв'язку порушень сну з розвитку нейропсихічних розладів

Сучасні дослідження доводять необхідність глибшого аналізу складних взаємозв'язків між сном, функціонуванням імунної системи та психічним здоров'ям людини. Ці системи перебувають у тісній взаємодії, і зміни в одній із них неминуче впливають на інші, визначаючи загальний стан організму. Вивчення механізмів, за допомогою яких розлади сну впливають на імунну реактивність і психоемоційний баланс, має ключове значення для створення нових терапевтичних стратегій, спрямованих на корекцію цих порушень. [5, с.18]

Поглиблені наукові дослідження у сфері психонейроімунології відкривають перспективу розробки персоналізованих методів лікування, що поєднують підходи нейробиології, психології та медицини сну. Такий інтегрований підхід дозволить не лише підвищити якість сну, а й зменшити ймовірність виникнення психічних розладів — депресії, тривожних станів, когнітивних порушень — а також соматичних хвороб, пов'язаних із дисфункцією імунної системи, зокрема аутоімунних і хронічно-інфекційних.

Поглиблене розуміння патогенетичних механізмів розладів сну сприятиме створенню більш ефективних профілактичних заходів, здатних попередити розвиток як психічних, так і фізичних патологій, що формуються під впливом тривалого стресу та дезрегуляції біоритмів. Розширення дослідницьких меж у цій галузі відкриває нові можливості для клінічної практики, зокрема у лікуванні мультифакторних станів, де порушення сну є ключовим патогенетичним компонентом. [6, с.86]

У підсумку, удосконалення терапевтичних і профілактичних стратегій щодо порушень сну та психонейроімунологічних дисфункцій може значно знизити рівень захворюваності й смертності, а також покращити якість життя пацієнтів. Це забезпечить зменшення впливу стресових факторів, тривоги й депресії на

повсякденну діяльність і соціальну взаємодію людини. Порушення сну є не лише наслідком психоемоційних розладів, а й самостійним предиктором розвитку нейропсихічної дезадаптації. Усвідомлення цього взаємозв'язку відкриває нові перспективи для психологічної діагностики, профілактики та терапії. Своєчасне втручання психолога сприяє стабілізації емоційного стану, відновленню когнітивних функцій і підвищенню якості життя клієнта.

Список використаних джерел

1. World Health Organization (2023). Global report on sleep and mental health. Geneva: WHO Press. – URL: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>
2. Walker, M. (2019). Why We Sleep: Unlocking the Power of Sleep and Dreams. New York: Scribner. – URL: <https://icrrd.com/public/media/16-05-2021-080425Why-We-Sleep-Unlocking-the-Power-of-Sleep.pdf>
3. Krueger, J. M., & Frank, M. G. (2021). Sleep function and dysfunction in human health and disease. *Nature Reviews Neuroscience*, 22(8), 505–516. – URL: <https://www.semanticscholar.org/reader/b925d6a4c70df5d03e8c2f0cc7078a9bb64194c0>
4. Харченко, Н. В. (2020). Психологічні аспекти порушень сну в сучасному суспільстві. *Вісник психології та педагогіки*, №5, 45–52. – URL: <https://www.inforum.in.ua/docs/202212150212307.pdf>
5. Шевченко, О. І. (2022). Емоційне вигорання та інсомнія: психологічні кореляції. *Психологічний журнал*, №3, 18–24. – URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/230-342-PB.pdf>
6. Клименко І., Галада М. (2024). Сучасний погляд на проблему порушень сну в умовах пермакризи. *Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я*. No1(15), 86-90 – URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/psych-health/article/view/3183/3625>